

مصحف فاطمه(س) میراث اهل بیت / پاسخ علامه عسکری به شبهه اهل سنت درباره قرآن و مصحف فاطمه(س)

با مطالعه روایات در می یابیم که در مصحف حضرت فاطمه(س) به موضوعاتی چون خبر حوادث آینده، وصیت حضرت فاطمه (س)...

خبرگزاری مهر-با مطالعه روایات در می یابیم که در مصحف حضرت فاطمه(س) به موضوعاتی چون خبر حوادث آینده، وصیت حضرت فاطمه (س)، نام تمام فرمانروایانی که تا قیام قیامت به حکومت خواهند رسید، خبر دادن از فرزندان حضرت زهرا، گزارش احوال پیامبر و جایگاه او پس از وفاتش به زهرا (س) وجود دارد. هر نوشته ای را که بین دو جلد جمع آوری شده باشد، مصحف می نامند، از این رو به هر کتابی می توان مصحف گفت. در صدر اسلام به قرآن نیز مصحف گفته می شد. در منابع اسلامی از کتبی یاد شده که اختصاص به معصومان (ع) داشته است و آنان از محتوای آن کتب باخبر بوده‌اند؛ مانند مصحف علی (ع) و مصحف فاطمه(س).

پس از رحلت پیامبر اکرم (ص) دختر بزرگوارشان فاطمه زهرا (س) به دلیل از دست دادن پدرشان بسیار ناراحت بودند و تحمل فراق و دوری پدر برای ایشان بسیار سخت بود. در روایات معتبر آمده است که در فاصله وفات پیامبر(ص) تا زمان شهادت حضرت زهرا (س) فرشته ای از سوی خداوند بر دختر نبی اکرم (ص) فرود می آمد و او را تسلی می داد تا حضرت آرام بگیرد. از این فرشته در برخی روایات به جبرئیل یاد شده است، او حضرت زهرا (س) را از احوال پدر بزرگوارشان در عالم برزخ و هم چنین از حوادث آینده، مطلع می ساخت. در روایتی از امام صادق (ع) می خوانیم: «#171؛ هنگامی که رسول خدا (ص) رحلت کردند، فاطمه به علت وفات پدر به قدری محزون شد که تنها خداوند از شدت غم و اندوه او باخبر بود، از این رو خداوند فرشته ای را فرستاد تا او را تسلی دهد و اندوهش را برطرف سازد. فاطمه (س)، علی (ع) را از این موضوع با خبر ساخت و علی همه آن سخنان را نوشت و مصحف فاطمه این گونه تدوین شد»؛

از این روایت و روایات دیگر استفاده می شود که این مصحف پس از رحلت پیامبر اکرم (ص) و به دست امیر المؤمنین (ع) تدوین شد و سخنانی است که فرشته الهی به حضرت زهرا گفته است، البته در برخی از روایات که نسبت به روایات قبلی کمتر هستند، این گونه به دست می آید که این مصحف در زمان خود رسول الله (ص) نوشته شده است. سید جعفر مرتضی عاملی (از دانشمندان معاصر شیعه در علم تاریخ) برای از بین بردن این اختلاف و جمع بین روایات می نویسد: شروع تدوین مصحف در زمان رسول اکرم(ص) بوده است و قسمتی از این صحیفه در زمان حیات پیامبر خدا (ص) نوشته شده و ادامه آن هم پس از رسول خدا نگارش یافته است.

اینکه فرشته الهی با حضرت زهرا سخن گفته باشد، چیز بعیدی نیست؛ زیرا همان گونه که در قرآن آمده است که: «#171؛ و چون فرشتگان گفتند: ای مریم خداوند تو را برگزید و پاکیزه گردانید و برتری بخشید بر زنان جهانیان»؛ فرشتگان با حضرت مریم سخن گفته اند. این در حالی است که حضرت مریم تنها سرور زنان زمان خویش بود، ولی فاطمه سرور زنان هستی از آغاز تا انجام است.

محتوای مصحف

با مطالعه روایات در می یابیم که در این کتاب شریف به موضوعاتی چون خبر حوادث آینده، وصیت حضرت فاطمه (س)، نام تمام فرمانروایانی که تا قیام قیامت به حکومت خواهند رسید، خبر دادن از فرزندان حضرت زهرا، گزارش احوال پیامبر و جایگاه او پس از وفاتش به زهرا (س) وجود دارد. امام صادق (ع) می فرماید: «#171؛ همانا فاطمه ۷۵ روز بعد از رسول خدا (ص) زندگی کرد در این مدت به دلیل از دست دادن پدر بسیار اندوهگین بود. در این ایام حضرت جبرئیل (ع) نزد او می آمد و عزای پدرش را بر فاطمه زهرا (س) تسلیت می گفت و وی را آرام می کرد و از پدرش و جایگاه او به حضرت خبر می آورد و او را از آینده فرزندانش مطلع می ساخت و علی (ع) آن را می نوشت تا این که مصحف فاطمه تدوین شد»؛

تأکید ائمه (ع) بر تغایر این مصحف با قرآن

از برخی روایات به دست می آید که مصحف فاطمه نزد اهل سنت امری شناخته شده بود و آنان می پنداشتند که شیعه بر اساس آموزه های اهل بیت (ع) معتقدند که بخشی از آیات تحریف و حذف شده در قرآن، در این مصحف آمده است، از این رو ائمه به شدت، وجود هر گونه آیات قرآن در این مصحف را انکار کرده اند. علامه عسکری می نویسد: «#171؛ برخی نویسندگان اهل سنت تهمت دیگری به مدافعان مکتب اهل بیت می زنند و می گویند که آنان قرآن دیگری دارند به نام مصحف فاطمه؛ زیرا نام کتاب فاطمه

مصحف است و برخی از مسلمانان در صدر اسلام قرآن را مصحف می نامیدند؛ در حدیثی از امام صادق (ع) می خوانیم :
«به خدا قسم مصحف فاطمه نزد ما است و در آن یک آیه قرآن هم وجود ندارد«.

نشانه امامت

در حدیثی طولانی امام رضا (ع) نشانه های امام را می شمارد و می فرماید: یکی از علامت های امام این است که مصحف فاطمه نزد او است. امام صادق (ع) نیز می فرماید: پیش از این که امام باقر (ع) شهید شوند مصحف فاطمه را به من سپردند. این مصحف از زمان تدوین آن در دست ائمه بوده و در میان آنان دست به دست گشته است و اکنون در دست امام زمان (عج) است.

علم پیامبر(ص) نسبت به مصحف

از آن جا که مصحف فاطمه بنا بر مفاد بیشتر روایات پس از رحلت پیامبر اکرم (ص) و در زمان ائمه تدوین شده است. ما معتقدیم که پیامبر اکرم (ص) با اذن خدا از آینده با خبر بود. ایشان اکنون نیز طبق آیات قرآن، ناظر هستند و شاهد تمام اعمال و حوادث می باشند. این کتاب اختصاص به ائمه دارد و از نشانه های امامت است. نکته آخر این که مصحف فاطمه (ع) جزء آیات قرآن نیست تا پیامبر (ص) موظف به ابلاغ و بیان آن باشد. و از طرفی پیامبر اسلام (ص) بسیاری از مسائل را بیان نفرموده و بیان آن را به عترت واگذار کرده است.